

Rocznik muzealny 19

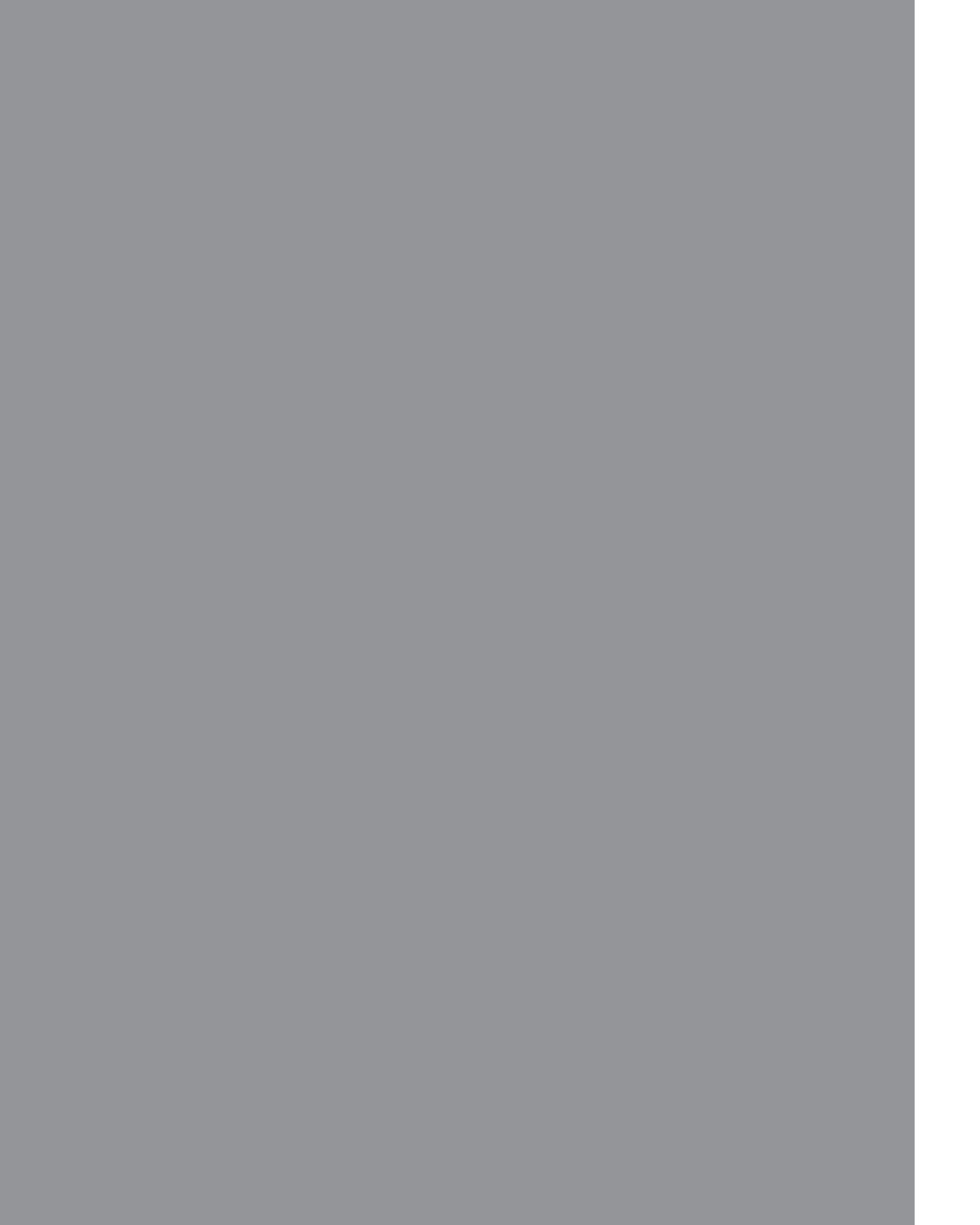
Muzeum Historyczne w Lubinie

Rocznik muzealny

'19

Muzeum Historyczne w Lubinie

Spis treści

WSTĘP	7
INFOPUNKT	
Infopunkt– furtka do muzeum	10
PARK LEŚNY	
Zabytkowa strzelnica w Lubinie	14
Wielka Wojna w Parku Leśnym	16
Wystawy w bunkrach i plenerze	18
Park linowy	22
DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA	
Stałe formy edukacyjne	28
RYTMY - warsztaty aktywności twórczej	31
<i>Środa jest foto i kropka</i> – warsztaty fotograficzne	33
Jesienno-zimowe inspiracje dla Seniora	34
I edycja konkursu Tradycyjna ozdoba choinkowa	38
Okazjonalne akcje warsztatowe	40
DZIAŁALNOŚĆ WYSTAWIENNICZA	
Ratuszowe ekspozycje stałe	46
Galeria Ratuszowa	54
Wystawy plenerowe (rynek)	62
DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA I WYDAWNICZA	
Konferencje	66
Publikacje	68
WYDARZENIA I IMPREZY	
Sukces członka Rady Muzeum przy Muzeum Historycznym w Lubinie!	76
Śląskie Niebo Jürgena Gretschela	77
VII Festiwal Kwiatów i Roślin	78
Noc Muzeów, czyli lubińska podróż w czasie	84
Burzowe Dni Lubina 2019	90
Piątkowe granie – IX edycja	94
2. Lubiński Złot Pojazdów Zabytkowych	96
Żywa lekcja historii, czyli wrześniowa edycja Nocy Muzeów	100
Lutnicy wspominali Defil w ratuszu	108

WSTEP

Tradycja plus nowości – tak w największym skrócie można scharakteryzować profil działalności Muzeum Historycznego w Lubinie. Za słowem *tradycja* kryje się nie tylko cała warstwa historyczna, która jest przecież istotą każdego muzeum, ale także kontynuowanie sprawdzonych metod działania. Początek 2019 roku był bardzo ważnym, można nawet powiedzieć, że przełomowym momentem w liczącej sobie wtedy niecałe trzy lata historii placówki. Na mocy Uchwały Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 12 lutego 2019 roku Muzeum Historyczne zostało połączone z Ośrodkiem Kultury „Wzgórze Zamkowe”, którego początki sięgają 1989 roku.

Przejmując pracowników i zadania Wzgórza Zamkowego, Muzeum przejęło także na siebie obowiązek utrzymania wysokiego poziomu, jakim zawsze charakteryzowały się przedsięwzięcia Ośrodka. Za słowem *tradycja* kryje się więc też dziedzictwo znanej i lubianej instytucji, która zyskała sobie renomę nie tylko wśród mieszkańców Lubina, ale także wielbicieli i znawców sztuki z całego regionu. Jak Muzeum radzi sobie z tym wyzwaniem? Bardzo dobrze, o czym świadczą m.in. relacje z imprez, warsztatów czy wystaw zawarte w tym wydaniu *Rocznika muzealnego*. Jednak zdecydowanie ważniejszym dowodem na to, że Muzeum Historyczne utrzymuje poziom wypracowany przez Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe”, niech będzie fakt, że placówka jest systematycznie odwiedzana i że na organizowane przez nią wydarzenia kulturalne przybywa mnóstwo osób z Lubina, okolic, a czasem nawet z bardzo daleka. Zawsze podczas takich wizyt pracownicy Muzeum słyszą pozytywne oceny i wiele ciepłych słów oraz zapewnienia o kibicowaniu i chęci udziału w kolejnych podobnych wydarzeniach.

Natomiast za słowem *nowości* kryją się świeże pomysły, coraz większe wyzwania i pragnienie, by Muzeum Historyczne w Lubinie pokazywało żywą historię w sposób nowoczesny i tętniło kulturalną energią. Świeże pomysły to między innymi cały czas aktualizowana, wzbogacana i zmieniana w zależności od potrzeb odbiorców oferta zajęć kulturalnych i edukacyjnych. Coraz większe wyzwania to na przykład rozmach, z jakim organizujemy imprezy typu Noc Muzeów czy obchody ważnych rocznic historycznych. Pragnienie, by Muzeum pokazywało żywą historię, spełniamy na kilka sposobów: rozbudowując wystawy plenerowe w Parku Leśnym, pojawiając się w miejscach dla muzeum nieoczywistych, jak choćby dworzec kolejowy czy pociąg, wreszcie zapraszając grupy rekonstrukcyjne, które zapewniają zwiedzającym przygodę przypominającą podróż w czasie. Przyznają Państwo, że to wysoko zawieszona poprzeczka.

dr Marek Zawadka

INFOPUNKT

Infopunkt – furtka do muzeum

Nieodzownym punktem odwiedzin Muzeum Historycznego w Lubinie jest wizyta w Infopunkcie. Znajduje się on od strony rynkowego placu, na parterze narożnego ryzalitu ratusza. Wyróżnia się dużymi oknami, zwieńczonymi pełnymi łukami. To w tym miejscu rozpoczyna się wędrówka po ekspozycjach Muzeum Historycznego w Lubinie zlokalizowanych w ratuszu. Goście przekraczający próg drzwi usytuowanych w jednej z tych szklanych powierzchni zapraszani są przez muzealnych przewodników do zapoznania się z ofertą wystaw i multimedialnych prezentacji znajdujących się w kolejnych pomieszczeniach. Infopunkt jest również miejscem, gdzie można odpocząć na wygodnych fotelach i zapoznać się z codzienną prasą oraz specjalistycznymi czasopismami. Infopunkt pełni także funkcję sklepu muzealnego. Zatem, jeżeli ktoś poszukuje oryginalnego upominku, jest to dla niego idealne miejsce. Oferta to przede wszystkim pamiątki nawiązujące do działalności instytucji: publikacje, okazjonalne koszulki, reprodukcje, plakaty, przypinki, smycze, torby, kubki, artykuły papiernicze z unikatowymi wzorami i nadrukami. Najmłodsi goście znajdą tutaj edukacyjne wydawnictwa oraz zabawki.

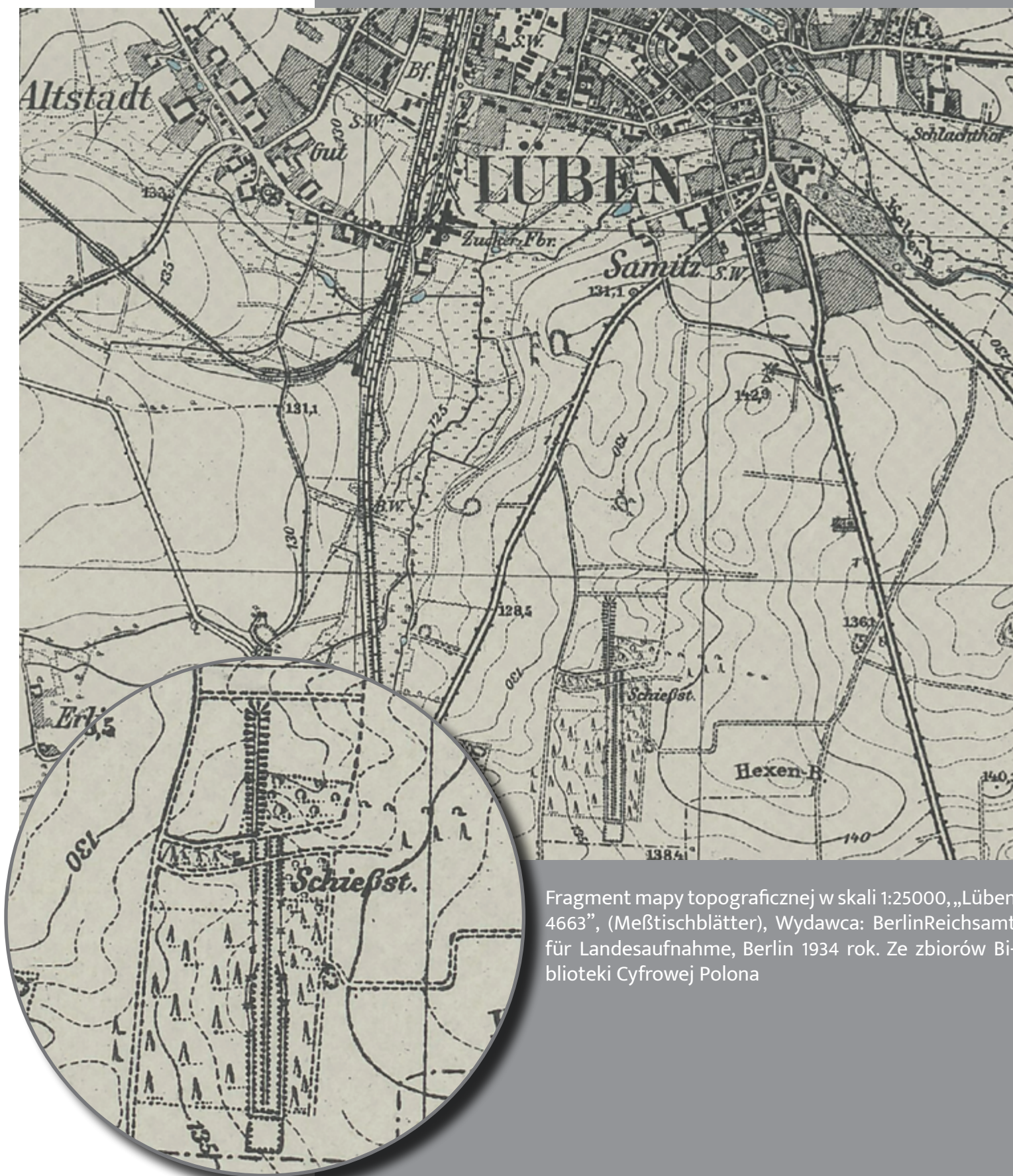
PARK LEŠŇY

Zabytkowa strzelnica w Lubinie

W południowej części Lubina, na skraju osiedla Przylesie w malowniczym otoczeniu drzewostanu Parku Leśnego znajduje się zabytkowa strzelnica artyleryjska. Jest to historyczny obiekt, a w zasadzie zespół murowanych i ziemnych budowli niegdyś służących wojskowym ćwiczeniom. Co ciekawe, najstarsze budowle strzelnicy powstały w latach 30. XX wieku i przetrwały do czasów obecnych w stanie i skali rzadkim dla tego typu militarnych obiektów. Tym samym posiadamy w Lubinie unikatowy i bardzo interesujący zabytek.

Wobec powyższych słów warto zadać pytanie – dlaczego taka strzelnica powstała w naszym mieście? Odpowiedzi szukać należy w sięgającej 1884 roku historii, gdy w Lubinie zaczęto budować koszary dla stacjonujących w mieście pruskich żołnierzy 4. Pułku Dragonów. Ich budowę zakończono w 1889 roku (teren i budynki koszar w tej chwili zajmowane są przez m.in.: Zespół Szkół nr 1 im. prof. Bolesława Krupińskiego oraz targowisko miejskie Skorpion). Po likwidacji wcześniej wspomnianej formacji wojskowej, co nastąpiło w 1919 roku, w koszarach rezydowały kolejne jednostki, a od kwietnia 1934 roku jednostka pancerno-motorowa 9. Zmotoryzowanego Batalionu Rozpoznania. W uzbrojeniu takiej formacji znajdowała się oczywiście broń artyleryjska. A posiadanie takiego uzbrojenia wymagało miejsca do prowadzenia ćwiczeń terenowych. To wówczas w pewnym oddaleniu od miasta, w leśnym obszarze (obecnym Parku Leśnym) powstał militarny obiekt – artyleryjska strzelnica. Kompleks militarny składał się z obszernych torów strzelniczych (transzei) znajdujących się pomiędzy liniami nasypów ziemnych. Na nasypach umieszczone zostały murowane ekrany określające pionowy kierunek lotu pocisków. Zbudowane zostały także ceglane budynki magazynowe (na amunicję, broń oraz środki opatrunkowe).

Do 1945 roku obiekty użytkowane były przez niemieckie jednostki wojskowe, następnie przejęły je wojska radzieckie. W czasie użytkowania obszaru Parku Leśnego przez Armię Czerwoną (do połowy lat 60. XX wieku) powstały cztery bunkry, znajdujące się w północnej części parku. Obecnie park należy do Gminy Miejskiej Lubin, a od połowy 2018 roku część jego obszaru administrowana jest przez Muzeum Historyczne w Lubinie. W wyniku starań placówki historyczna struktura parku (ziemne oraz murowane budowle wchodzące w skład kompleksu strzelnicy) w dniu 9 października 2018 roku wpisane zostały do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Fragment mapy topograficznej w skali 1:25000, „Lüben 4663”, (Meßtischblätter), Wydawca: BerlinReichsamt für Landesaufnahme, Berlin 1934 rok. Ze zbiorów Biblioteki Cyfrowej Polona

Wielka Wojna w Parku Leśnym

Park Leśny w Lubinie to miejsce, gdzie można bliżej poznać m.in. historię pierwszej wojny światowej. Pomiędzy drzewami kryją się nie tylko świetnie zachowane pozostałości po dawnej strzelnicy, ale odremontowane bunkry, wagony i... okopy. Muzeum Historyczne ma tu bowiem swoją część plenerową.

Najważniejszym jej elementem jest ścieżka edukacyjna *Wielka Wojna*. Składają się na nią okopy – takie jak te, w których wiele miesięcy spędzali żołnierze walczący na frontach I wojny światowej. Całości dopełniają wagony i kontenery, w których znajduje się dalsza część ekspozycji poświęconej walkom z lat 1914–1918.

Okopy to jedna z ciekawszych atrakcji w regionie, zwłaszcza podczas Nocy Muzeów, gdy pojawiają się w nich rekonstruktorzy. Przez wiele miesięcy pracownicy lubińskiego Muzeum Historycznego budowali coś, co jeden z rekonstruktorów nazwał spełnieniem marzeń. Dotychczas nie było bowiem w Polsce takiego obiektu poświęconego okresowi I wojny światowej.

Ciągnące się kilkadziesiąt metrów kręte okopy, w których w czasie Nocy Muzeów obozowały grupy rekonstrukcyjne, inscenizując sceny wojenne, robiły na zwiedzających ogromne wrażenie. Przejście przez frontowe zaplecze zaczynało się od punktu poboru do legionów polskich, dalej można było zobaczyć część ćwiczebną, kuchnię, kuźnię i kaplicę polową, kwaterę oficera, a przede wszystkim kwatery zwykłych żołnierzy. Był też szpital polowy. Oglądając rekonstruktorów w mundurach wojsk polskich, niemieckich, rosyjskich czy francuskich, ludzie uświadamiali sobie, że w latach 1914–1918 żołnierze spędzali w takich okopach, nieraz w strasznych warunkach – deszczu, błocie, śniegu czy upale – kilka a nawet kilkanaście miesięcy.

W wyłożonych drewnianymi palami oraz falistą blachą okopach można przeczytać informacje o najważniejszych bitwach Wielkiej Wojny, a także gazety z lat 1914–1918. W kontenerach wystawowych prezentowane są m.in. wykazy nazwisk poległych i zaginionych, listy do i od żołnierzy, a także fragmenty autentycznych filmów kręconych na froncie.

Wystawy w bunkrach i plenerze

Lubiński Park Leśny jest miejscem, gdzie Muzeum Historyczne prezentuje między innymi wystawy czasowe. Dla wielkoformatowych ekspozycji najlepszym tłem okazuje się leśna sceneria. Multimedialne oraz złożone z cennych eksponatów doskonale prezentują się także we wnętrzach bunkrów.

Cztery ukryte w zaroślach bunkry zostały zaadaptowane na przestrzeń wystawienniczą, gdzie organizowane są wystawy czasowe. Jako pierwsze, latem w tym miejscu pokazywane były dwie ekspozycje: *Sowieci* oraz *1945*. Pierwsza opowiadała o ponadpięćdziesięcioletniej okupacji Polski przez Związek Radziecki. Złożona była z trzech części – każda mieściła się w innym bunkrze. W zwiedzających wzbudzała skrajne emocje, od okrzyków zachwytu – zwłaszcza na małych chłopcach ogromne wrażenie robiła zaprezentowana broń – po refleksje na temat konieczności pokazywania najnowszej historii, a nawet sentymentalne wspomnienia. Jeden z czterech bunkrów zawierał wystawę zatytułowaną *1945*, przedstawiającą zdjęcia z końcowego etapu i zakończenia II wojny światowej. Jesienią odwiedzający park mogli zobaczyć dwie wystawy czasowe – plenerową, poświęconą m.in. operacji Market Garden i trzem polskim generałom oraz drugą, umieszczoną wewnątrz dwóch bunkrów, zatytułowaną *Wrzesień '39*. Jej pierwsza część prezentowała ciąg zdarzeń, które doprowadziły do niemieckiej agresji na Polskę i rozpętania wojennej pożogi: konflikt o granice między Niemcami a odrodzoną Polską, wielki kryzys gospodarczy i jego konsekwencje, narodziny ruchu narodowosocjalistycznego i przejęcie władzy w Niemczech przez Hitlera, Anschluss Austrii, rozbiór Czechosłowacji oraz kryzys w polsko-niemieckich relacjach dyplomatycznych bezpośrednio poprzedzający wybuch wojny. Druga część, znajdująca się w bunkrze nr 2 przedstawiała niemiecką agresję na Polskę. Zagadnienie zostało ukazane w ujęciu problemowym. Poszczególne plansze dotyczyły: incydentów granicznych z ostatnich dni sierpnia 1939 roku, bohaterskiej obrony Wybrzeża, niemieckiego Blitzkriegu, zmagania lotników, cierpienia cywilów doświadczonych wojną totalną, bitwy nad Bzurą, oblężenia Warszawy oraz kapitulacji.

Wystawa plenerowa – *Trójka Generałów: Anders, Maczek, Sosabowski* umieszczona na wielkoformatowych wydrukach na metalowych konstrukcjach prezentowała plansze z fotografiami, mapami i informacjami tekstowymi, które przypominały trzy wielkie postacie z czasów II wojny światowej.

Park Leśny

wej – generałów Stanisława Maczka, Władysława Andersa i Stanisława Sosabowskiego, którzy zdobyli podziw i uznanie na europejskich frontach. Polacy pod wodzą tych dowódców walczyli m.in.: w Holandii (Arnhem), Włoszech (Monte Cassino, Bolonia, Ankona) czy Francji (Falaise).

Park linowy

Na terenie Parku Leśnego mieści się Rodzinny Park Linowy, który otwarty został 23 sierpnia 2019 roku. Już pierwszy weekend pokazał, że na tego typu atrakcję mieszkańcy miasta czekali od dawna. Od piątku (23.08.2019) do niedzieli (25.08.2019) linową konstrukcję zwiedziło ponad 6 tysięcy osób. Od dnia otwarcia do końca października skorzystało z niej prawie 50 tysięcy zwiedzających. Oprócz mieszkańców Lubina i najbliższych okolic przyjeżdżali ludzie z całego Dolnego Śląska, a nawet i Polski. Zdarzali się też goście z Niemiec, Anglii, Francji czy nawet ze Stanów Zjednoczonych.

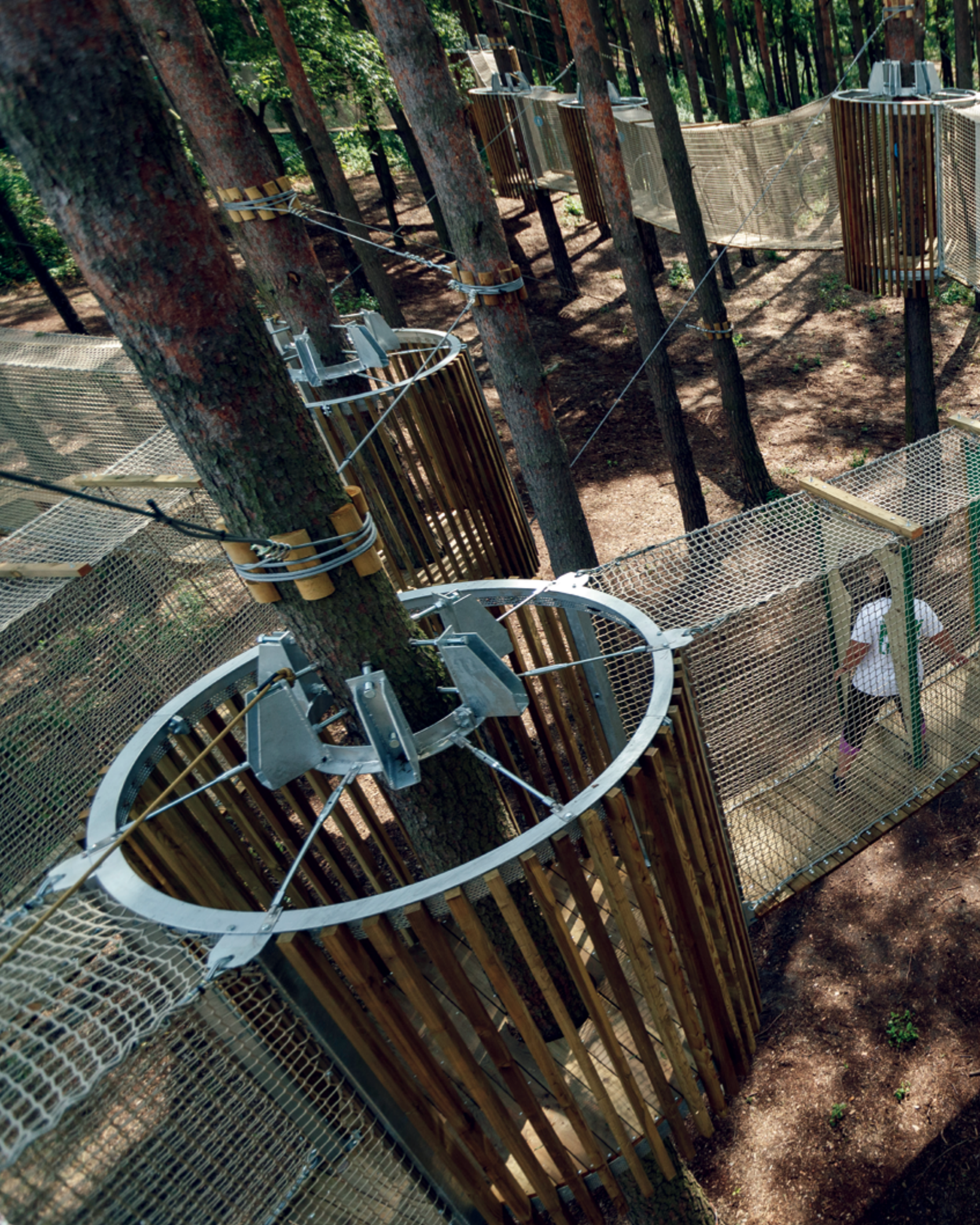
O tym, że pokonywanie linowych tras zawieszonych na wysokości 13 metrów jest formą rozrywki, na którą czekali mieszkańcy Lubina, najlepiej świadczy fakt, że wielu z nich gotowych było stać w kolejce do wejścia nawet godzinę. Wszyscy zgodnie mówili, że warto było mieć cierpliwość. – Super trasa, rewelacyjna sprawa, tego tu brakowało, bardzo fajna miejscówka – to najczęściej słyszane opinie śmiazków, którzy pokonali 24 przesłę jako pierwsi. Najwytrwalsi przeszli trasę po kilka, a nawet kilkanaście razy.

Najmłodsze dzieci od razu pokochały krokodyla, czyli drewnianą konstrukcję w kształcie egzotycznego gada. Jego wnętrze, grzbiet, odnóże i ogon są naszpikowane atrakcjami takimi, jak ścianki wspinaczkowe, ślizgawka w formie tarki, punkty obserwacyjne i wiele innych.

Starsze dzieci i dorośli natomiast świetnie się bawili, a przy okazji ćwiczyli kondycję, pokonując dwie trasy konstrukcji linowej zawieszonej pomiędzy drzewami. To także doskonałe miejsce do przełamywania lęku wysokości. Zamknięte korytarze zdecydowanie łatwiej przejść niż otwarte, jakie można spotkać np. w parku linowym na wrocławskiej Wyspie Opatowickiej. Park linowy tworzą dwie trasy o łącznej długości 260 metrów. Każda z nich składa się z 12 przesł o różnym stopniu trudności. W każdym przesł zamontowano inny rodzaj przeszkody. Są to m.in. drabinki, krzesła, tunel, linki, szczudła. Przejście obu tras to świetna zabawa, ale i niezła gimnastyka. Mimo że park w założeniu jest bezobsługowy, o bezpieczeństwo korzystających z obiektu każdego dnia dbali pracownicy Muzeum Historycznego w Lubinie.

Po wakacjach ruch nieco zmalał, ale tylko w dni powszednie i deszczowe. Przed południem park linowy i krokodyla odwiedzały mamy z maluszkami, grupy przedszkolne i klasy, zarówno ze szkół podstawowych, jak i ponadpodstawowych. Lekcje wychowania fizycznego w parku linowym nie należały do rzadkości. Na czas zimy obiekt został zamknięty.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Stałe formy edukacyjne

Podstawę całorocznej oferty edukacyjnej Muzeum Historycznego w Lubinie dla dzieci oraz młodzieży w 2019 roku stanowiły zajęcia warsztatowe realizowane w ramach cyklu pt. Muzealna Akademia Młodego Artysty oraz lekcje historii odbywające się pod hasłem Wędrowanie po przeszłości. Adresatami obu propozycji były zorganizowane grupy ze szkół i przedszkoli Lubina oraz powiatu lubińskiego.

Muzealna Akademia Młodego Artysty

Kreatywność, zabawa oraz wiedza – to trzy słowa określające ofertę artystycznych spotkań dla najmłodszych. Zajęcia Muzealnej Akademii Młodego Artysty mają charakter interaktywny, ich adresatami są dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniowie szkół podstawowych. Celem zajęć jest połączenie działań artystycznych z propagowaniem wiedzy historycznej o mieście i regionie. Tematami twórczych spotkań Muzealnej Akademii są również prezentowane w muzeum wystawy stałe oraz ekspozycje czasowe. Zakres zagadnień realizowanych podczas warsztatowych spotkań w 2019 roku przygotowywany został według kwartalnego terminarza.

Wędrowanie po przeszłości

Organizowane w lubińskim muzeum w okresie roku szkolnego 2019/2020 lekcje historii miały na celu pogłębienie wiedzy o istotnych wydarzeniach dla Polski oraz dziejów regionu. Założyliśmy, by spotkania z młodzieżą w ramach cyklu stanowiły wyjście poza tradycyjne ramy szkolnego nauczania. Uczniowie uczestnicząc w muzealnych lekcjach, otrzymywali ofertę przeniesienia się w mniej lub bardziej odległe dzieje. Dlatego też lekcje historii prowadzone były według scenariusza opowieści o przeszłości, ilustrowanej projekcjami multimedialnymi oraz prezentacjami archiwalnych materiałów oraz eksponatów.

RYTMY – warsztaty aktywności twórczej

Cykl warsztatów aktywności twórczej RYTMY zainicjowany został 21 listopada 2019 roku. Jest to pierwsza edukacyjna oferta Muzeum Historycznego w Lubinie skierowana do dzieci w wieku szkolnym (klasy I-III szkoły podstawowej). Jednym z głównych założeń cyklu była interdyscyplinarność, czyli łączenie różnorodnych dziedzin kreacji artystycznej (muzyki, teatru, tańca, sztuk wizualnych). Podczas każdego z warsztatowych spotkań uczestnicy prezentowali twórczy potencjał poprzez kreatywną zabawę, która opierała się na wyrażaniu emocji za pomocą słów, gestów, tańca i technik plastycznych. Młodzi warsztatowicze prostymi formami twórczego wyrazu opowiadali własne „rytmy” lub historie, które były dla nich ważne lub w jakiś sposób ich urzekły. Inspiracjami do zagadnień poruszanych na zajęciach była literatura dziecięca oraz najróżniejsze kultury świata. Dzięki temu każde spotkanie – oprócz twórczego działania – było lekcją kultury i obyczajów z mniej lub bardziej odległych zakątków naszego globu. Udział w warsztatach aktywności twórczej RYTMY był bezpłatny. Odbływały się one dwa razy w miesiącu.

Środa jest foto i kropka **- warsztaty fotograficzne**

Warsztaty fotograficzne w Muzeum Historycznym w Lubinie są kontynuacją zajęć rozpoczętych w 2018 roku przez Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe”.

Miłośnicy fotografii (bez względu na wiek) spotykają się co drugą środę we wcześniej umówionym miejscu i na początek dowiadują się, że najważniejszym elementem każdego aparatu fotograficznego jest człowiek, który trzyma go w ręce i chce zrobić zdjęcie.

Jednak, żeby móc w pełni wykorzystać możliwości sprzętu, dobrze jest znać podstawowe pojęcia związane z fotografią, czyli: światło, czułość, czas, krok ekspozycji, zależności między nimi i ich wpływ na efekt końcowy. Uczymy się tego, wybierając na fotograficzne spotkania różnorodne pod wieloma względami miejsca.

Mocnych wrażeń uczestnikom i prowadzącym warsztaty dostarczają zajęcia poświęcone omawianiu fotografii zrobionych w czasie plenerów. Zobaczenie swojego zdjęcia na dużym ekranie (ze złotym podziałem) w sali konferencyjnej Muzeum Historycznego w Lubinie w większym gronie (na spotkaniach bywa około 15 osób) okazuje się przeżyciem podobnym do publicznego wystąpienia.

Oglądamy prace pod względem technicznym i treściowym, komentujemy z poszanowaniem indywidualnego podejścia każdego z nas do tematu, uczymy się wybierać spośród wielu zdjęć kilka takich, które są najciekawsze i układać je w konkretne opowieści.

Poznajemy się, otwieramy, patrzymy z wielu punktów na to samo, konfrontujemy, wychodzimy ze schematów lub do nich wracamy, każdy z nas według swojego uznania i odpowiedniego momentu.

Zapraszani na warsztaty pasjonaci fotografii i zawodowcy przybliżają takie tematy, jak reportaż, portret, fotografia przyrodnicza czy produktowa. Ćwiczymy to później na warsztatach, dobrze się bawiąc w myśl hasła: „Pociąg mamy... do robienia zdjęć, to jedziemy”.

Na warsztatowym facebookowym profilu Wzgórza Zamkowego zamieszczamy relacje z naszych spotkań, zadajemy tematy fotograficzne i prezentujemy prace uczestników warsztatów. Serdecznie zapraszamy każdego, kto ma ochotę do nas dołączyć.

Jesienno-zimowe inspiracje dla Seniora

Trzecia edycja Jesienno-zimowych inspiracji dla Seniora to projekt realizowany od września do grudnia 2019 roku w Muzeum Historycznym w Lubinie (Galeria Ratuszowa). Organizatorem przedsięwzięcia było Stowarzyszenie „Sport-ART.” we współpracy z Muzeum Historycznym i przy finansowym wsparciu Starostwa Powiatowego w Lubinie.

Podczas warsztatowych spotkań w ramach projektu Jesienno-zimowe inspiracje dla Seniora lubińscy seniorzy mieli możliwość skorzystania z interdyscyplinarnej oferty różnorodnej aktywności twórczej w formie warsztatów, których najważniejszym celem była integracja środowiska senioralnego. Główny element projektu stanowiła realizacja czterech bloków tematycznych: dekoracje ze skóry, tworzenie zielonych obrazów, mozaika szklana oraz kartonaż. W ramach projektu odbyło się 14 warsztatów poświęconych twórczej pracy, w której udział wzięło 168 uczestniczek.

Pierwszym realizowanym w ramach projektu zagadnieniem były dekoracje ze skóry. W trakcie zajęć poświęconych temu tematowi uczestniczki warsztatów wykonywały ozdobną biżuterię oraz skórzane portfele, etui na okulary i telefony. Kolejny temat *Zielone obrazy* koncentrował się na tworzeniu florystycznych kompozycji, które powstawały z mchów, porostów oraz kwiatów hortensji, dzikiej róży, a także kawałków kory i brzoźowych gałązek. Zadaniem podczas kolejnych spotkań było wykonanie kompozycji z niewielkich szklanych, kolorowych elementów oraz kaboszonów. Podczas warsztatów *Szklana mozaika* uczestniczki projektu poznawały tajniki mozaiki szklanej, tworząc własne realizacje. W ostatnim miesiącu trwania projektu tematyka zajęć związana była z tradycją świąt Bożego Narodzenia. Podczas grudniowych warsztatów powstały między innymi ozdobne kartony na świąteczne prezenty.

Wszystkie prace plastyczne stworzone podczas spotkań III edycji Jesienno-zimowych inspiracji dla Seniora zaprezentowane zostały na wystawie zorganizowanej w Galerii Ratuszowej w terminie 10–13 grudnia 2019 roku. Wernisaż wystawy prac uczestniczek projektu odbył się 10 grudnia. Oprócz autorek prac licznie przybyli na niego zaproszeni goście.

Wszystkie warsztaty były bezpłatne i otwarte dla zainteresowanych zgłębieniem tajników rękodzieła. Natomiast wytwory prac uczestników stały się ich własnością.

I edycja konkursu Tradycyjna ozdoba choinkowa

Z okazji zbliżających się świąt Bożego Narodzenia Muzeum Historyczne w Lubinie na początku listopada 2019 roku ogłosiło konkurs plastyczny pn. Tradycyjna ozdoba choinkowa. Do udziału zaproszeni zostali wszyscy zainteresowani tradycjami dekorowania bożonarodzeniowych drzewek, które w kulturze chrześcijańskiej są nieodzownym elementem czasu upamiętniającego narodziny Jezusa Chrystusa. Założeniem konkursu było zachęcenie dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych do samodzielnego stworzenia ozdób choinkowych według tradycyjnych dla polskiej kultury, ludowych wzorców. Termin dostarczania prac konkursowych mijał 30 listopada i do tego dnia wpłynęły do muzeum aż 234 ozdoby choinkowe. Zdecydowana większość prac wykonana została z papieru oraz materiałów naturalnych jak drewno i słoma. Obradująca w dniu 5 grudnia komisja konkursowa postanowiła przyznać w każdej kategorii wiekowej (dzieci w wieku przedszkolnym, dzieci w wieku szkolnym, młodzież oraz osoby dorosłe) trzy pierwsze, drugie i trzecie miejsca oraz wyróżnienia.

Ogłoszenie konkursowych wyników i jednocześnie wręczenie nagród laureatom nastąpiło dzień później, czyli 6 grudnia. Autorzy nagrodzonych i wyróżnionych świątecznych dzieł odebrali nagrody oraz okolicznościowe dyplomy podczas uroczystości zorganizowanej na scenie Lubińskiego Jarmarku Bożonarodzeniowego. Nagrodzone, wyróżnione oraz zakwalifikowane do prezentacji konkursowe prace plastyczne podziwiać można było w ratuszowym holu – ozdobiły one świąteczną choinkę.

Okazjonalne akcje warsztatowe

Akcja Ferie (I/II)

Realizowane w Galerii Ratuszowej warsztaty plastyczne inspirowane wystawą prac największych polskich plakacistów XX wieku. Uczestnicy zajęć wykonywali projekty plakatów, stosując techniki rysunkowe i malarskie uzupełnione metodami kolażu.

Strefa rodzinnych warsztatów podczas Jarmarku Wielkanocnego (11–14 IV)

Zajęcia przeprowadzono w Galerii Ratuszowej. Dorośli wykonywali palmy wielkanocne. Zadaniem dzieci było stworzenie papierowych dekoracyjnych koszyków wraz z typową dla świąt Wielkiej Nocy zawartością.

Strefa rodzinnych warsztatów podczas I Lubińskiego Zjazdu Motocykli (27 IV)

Warsztaty odbyły się na terenach zielonych przy hali widowiskowo-sportowej Regionalnego Centrum Sportowego w Lubinie. Uczestnicy tworzyli ilustracje przedstawiające różnego rodzaju motocykle, wykorzystując do ozdabiania kolorowych wydruków folię aluminiową, papier oraz bibułę.

Strefa dziecka oraz warsztaty dla osób dorosłych podczas VII Lubińskiego Festiwalu Kwiatów i Roślin (1–3 V)

W strefie dziecka powstawały minirabaty kwiatowe, magiczne ogrody, kolorowe wiatraki. Dorośli mieli możliwość wykonania parafinowych lampionów z kompozycjami z suszonych roślin, aromatycznych mydełek z dodatkiem pachnących ziół oraz dekoracje kwiatowe – kokedamy.

Strefa rodzinnych warsztatów podczas Nocy Muzeów (17–19 V)

Warsztaty odbywały się w przestrzeni rynku. Pierwszego dnia imprezy powstawały wielkoformatowe obrazy na podłożu z folii. Drugiego – uczestnicy wykonywali pamiątkowe widoki Lubina na drewnianych krążkach. Ostatniego dnia Nocy Muzeów powstawały papierowe kapelusze inspirowane modą z początku XX wieku.

Baśniowy Dzień Dziecka (1 VI)

Zadaniem plenerowych warsztatów zorganizowanych na rynku było stworzenie masek przedstawiających postacie ze znanych baśni i bajek takich jak m. in.: *Czerwony Kapturek*, *Trzy Świnki* czy *Calineczka*.

Strefa Dziecka podczas Festiwalu Food Trucków (7–9 VI)

Warsztaty odbyły się na rynku. Uczestnicy zajęć wykonywali papierowe girlandy oraz trójwymiarowe obrazy z kolorowego papieru i bibuły.

Wakacje w Muzeum (VII–VIII)

Cykl dwumiesięcznych zajęć, które opierały się na dwóch blokach tematycznych. Zagadnieniem przewodnim warsztatów zrealizowanych w lipcu były wspomnienia z minionych wakacyjnych podróży. W sierpniu dzieci uczestniczyły w grach i zabawach tematycznych nawiązujących do lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX wieku.

Strefa rodzinnych warsztatów podczas II Lotnego Festiwalu Piwa (9–11 VIII)

Podczas plenerowych warsztatów można było wykonać nietypowych rozmiarów kartkę pocztową z widokiem Lubina, maskotkę przedstawiającą „fantastycznego stwora” oraz wyjątkowy obraz składający się z wielobarwnych pasków papieru i tkaniny.

Strefa dziecka podczas Święta Chleba (9 IX)

Plenerowe warsztaty podczas, których powstawały „wypieki” z masy solnej. Uformowana na kształt chleba lub bułek masa solna była dekorowana artykułami spożywczymi, takimi jak: ziarna, płatki owsiane, otręby, kasza gryczana.

Akcja edukacyjna Warsztaty z historią i duszą w Parku Leśnym (VIII–X)

Cykl plenerowych zajęć rzemieślniczo-plastycznych zorganizowanych w Parku Leśnym. W ramach warsztatowej oferty uczestnicy mogli sprawdzić się w roli garncarzy, tkaczy czy kaletników. Odbyły się także zajęcia podczas, których tworzone tradycyjne zabawki z tkaniny i drewna oraz ozdoby z naturalnych materiałów. Warsztatom towarzyszyły zręcznościowe gry i zabawy dla najmłodszych.

Strefa dziecka podczas 2. Lubińskiego Zlotu Pojazdów Zabytkowych (14 IX)

Na plenerową warsztatową ofertę podczas Zlotu składały się dwa stanowiska. Przy jednym powstały papierowe modele aut zabytkowych i współczesnych, na drugim dzieci tworzyły kartonowe znaki drogowe.

Strefa rodzinnych warsztatów podczas wrześniowej edycji Nocy Muzeów (14–15 IX)

Plenerowe zajęcia warsztatowe zrealizowane w Parku Leśnym. Uczestnicy warsztatów mogli wykonać drewnianą zabawkę, ozdobny przedmiot z fragmentów skóry, świecę z węzy pszczelej lub dioramę I wojny światowej.

wej. Uzupełnieniem zajęć plastyczno-rzemieślniczych była strefa tradycyjnych, zręcznościowych zabaw dla dzieci.

Strefa dziecka podczas obchodów Dnia Niepodległości (11 XI)

Warsztaty odbywały się na placu przy hali widowiskowo-sportowej Regionalnego Centrum Sportowego. Z okazji Dnia Niepodległości uczestnicy wykonywali flagę państwową Rzeczypospolitej Polskiej, kotylion w narodowych barwach oraz okazjonalną przypinkę.

Akcja edukacyjna Kartka do Betlejem (23 XI)

W czasie warsztatów dzieci z Lubina własnoręcznie wykonały kartki świąteczne dla konkretnych dzieci z Betlejem. Zanim jednak przystąpiły do pracy plastycznej i pisania listów do nowych przyjaciół, dowiedziały się, jak obecnie wygląda życie w tym biblijnym miejscu. Akcja została zorganizowana przez Stowarzyszenie na Rzecz Integracji i Rozwoju Społecznego „Grono” we współpracy z Muzeum Historycznym w Lubinie.

Strefa rodzinnych warsztatów podczas Jarmarku Bożonarodzeniowego (5–8 XII)

Zajęcia plastyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych. W ratuszowej sali warsztatowej powstawały wianki bożonarodzeniowe, ozdoby choinkowe, świąteczne drzewka z naturalnych materiałów oraz ozdabiano świąteczne pierniczki.

DZIAŁALNOŚĆ WYSTAWIENNICZA

Ratuszowe ekspozycje stałe

Historia miasta na tle życia codziennego

W przestrzeni stylizowanej na mieszkanie typowej górniczej rodziny można zobaczyć, w jakich warunkach żyli mieszkańcy Lubina w latach 50., 60., 70. i 80. XX wieku. Multimedialna ekspozycja łączy autentyczne sprzęty domowe z tamtych lat z nowoczesnymi sposobami prezentacji materiałów filmowych, fotograficznych czy dźwiękowych. W każdym z czterech pomieszczeń zaprezentowane jest jedno dziesięciolecie z okresu, kiedy Lubin stawał się prężnie działającym miastem. Klimat realiów rodem z epoki PRL tworzą archiwalne filmy, zdjęcia, oryginalne meble i sprzęty codziennego użytku, jak królujące w każdym ówczesnym mieszkaniu kryształ, pralka „Frania”, telewizory czy pierwszy komputer. Z autentycznych dziś już zabytkowych radioodbiorników odtwarzane są wywiady z postaciami znanymi młodszemu pokoleniu jedynie z książek i lekcji historii. Są to m.in. rozmowy z Janem Wyżykowskim, Władysławem Gomułką, Edwardem Gierkiem czy ludźmi, którzy przyjechali do stolicy polskiej miedzi w poszukiwaniu pracy. Ciekawostką jest pierwszy maluch, czyli Fiat 126p, który prosto z linii produkcyjnej trafił do lubińskiej rodziny Poniatowskich. Dla ludzi pamiętających tamte lata zwiedzanie wystawy jest sentymentalną podróżą w czasie, dla młodego pokolenia – okazją, by zobaczyć, w jakich warunkach mieszkali ich rodzice czy dziadkowie.

Zbrodnia Lubińska

Wystawa poświęcona jest tragicznym wydarzeniom z 31 sierpnia 1982 roku, gdy od kul z milicyjnej broni zginęło trzech manifestantów: Michał Adamowicz, Mieczysław Poźniak i Stanisław Trajkowski. Nowoczesna multimedialna ekspozycja jest hołdem dla zamordowanych i lekcją współczesnej historii Lubina dla żyjących. Oryginalne dokumenty, a przede wszystkim fotografie autorstwa Krzysztofa Raczkowiaka i Ryszarda Bobera pokazują przebieg jednego z najtragiczniejszych dni w powojennej historii miasta. Wielkoformatowe wydruki, projekcja multimedialna, archiwalne nagrania i efekty dźwiękowe (okrzyki demonstrantów, odgłosy wystrzałów) oddają atmosferę pamiętnego 31 sierpnia 1982 roku. To trzeba zobaczyć.

Sala przesłuchań

Dzień przed 37. rocznicą Zbrodni Lubińskiej w muzeum otwarto nową salę ze stałą ekspozycją. Nosi ona tytuł *Stan wojenny – represje* i przenosi odwiedzających w scenerię pokoju przesłuchań. Pomieszczenie to jest pewnego rodzaju uzupełnieniem czy nawiązaniem do wystawy zatytułowanej

Zbrodnia Lubińska. Można w niej obejrzeć film z rekonstrukcji wydarzeń z 31 sierpnia 1982 roku, a także przekonać się, jak wyglądały cele więzienne czy pomieszczenia, gdzie często w bardzo brutalny sposób funkcjonariusze Milicji Obywatelskiej bądź Służby Bezpieczeństwa przesłuchiwali opozycjonistów. Zobaczyć też można łuski ostrej amunicji oraz petardy, które były właśnie tego dnia użyte przez funkcjonariuszy Milicji i ZOMO.

Sport w Lubinie oraz Kultura w Lubinie

W pierwszej części wystawa przedstawia archiwalne fotografie ukazujące wydarzenia sportowe w Lubinie lat 70. XX wieku. Autorem zdjęć jest Krzysztof Raczkowiak. Następnie obejrzeć można współczesne fotosy dokumentujące sukcesy lubińskich drużyn sportowych oraz indywidualnych sportowców. Na wystawie prezentowane są także sportowe trofea i pamiątki. Prezentacja plakatów oraz zdjęć dokumentujących wybrane wydarzenia kulturalne mające miejsce w Lubinie na przestrzeni minionego dziesięciolecia oraz kolekcja wydawnictw muzycznych – płyt lokalnych zespołów składają się na wystawę obrazującą życie kulturalne miasta.

Dolnośląska kartografia

Stała ekspozycja wielkoformatowych reprodukcji historycznych map Dolnego Śląska. Zestaw składa się z kartograficznych dzieł ukazujących zarówno obszar Dolnego Śląska, jak i bardziej szczegółowo – Ziemię Lubińską. Najstarsza eksponowana mapa powstała w 1609 roku w Antwerpii, najmłodsza – mapa powiatu lubińskiego wydana została w 1831 roku we Wrocławiu. Każdej z prezentowanych map towarzyszy opis zawierający źródło jej pochodzenia i datę powstania.

SAMOCÓD NASZEJ PRZYSZŁOŚCI

[illegible]

Radioactivity test. *Escherichia coli* containing radiolabelled tyrosine (^{14}C) at 0.05 MBq g⁻¹.

max. apical - 20.5 mm
preopisthion - 0.46 mm
- 41.3 mm. Max. length - 51.5 mm
snout-pinna base - 42.1 mm
snout-pinna to base - 57

Актин Актин Промышленности и
на практике был очень важен
предоставлять услуги по ремонту
и обслуживанию оборудования.
Впоследствии эти услуги были
отделены от основной деятельности
и превращены в самостоятельную
компанию. В настоящее время
компания занимается ремонтом
и обслуживанием оборудования
на территории завода. В
будущем планируется
расширить деятельность
на территории других
предприятий.

But an interview with the author, a 30-year-old woman, revealed that the book is not a personal narrative. It is a collection of stories she has heard from her mother, who is a 70-year-old woman. The book is a collection of stories she has heard from her mother, who is a 70-year-old woman. The book is a collection of stories she has heard from her mother, who is a 70-year-old woman.

З уага 31.12.2019 года ў аддзеле па адукацыі і навуцы адбыўся перагляд адукацыйна-навуковага ўзроставага складу ўстаноў адукацыі і навуцы ў г. Мінску.

10

Galeria Ratuszowa

Minione dekady Polski Plakat Filmowy

18 stycznia – 24 lutego 2019

Wystawa w Galerii Ratuszowej to ekspozycja kilkunastu oryginalnych afiszy filmowych, które zostały zaprojektowane przez przedstawicieli Polskiej Szkoły Plakatu. Zaprezentowaliśmy plakaty promujące filmy, tworzone m.in. przez: Waldemara Świeżego, Jana Lenicę, Jana Młodożeńca, Franciszka Starowieyskiego, Romana Cieślewicza czy Andrzeja Pągowskiego. Wspólne cechy dzieł, które można było dostrzec, oglądając wystawę, to lapidarność i oszczędność formy, ironia oraz nowatorskie liternictwo.

Samarytanie z Markowej

19–31 marca 2019

Następna wystawa w Galerii Ratuszowej pt. *Samarytanie z Markowej* poświęcona była rodzinie Józefa i Wiktorii Ulmów, zamordowanych wraz z szóstką ich dzieci 24 marca 1944 roku za ukrywanie Żydów. Ekspozycji towarzyszyły cztery projekcje fabularyzowanego dokumentu pt. *Chleba naszego powszedniego* w reżyserii Katarzyny Mazurkiewicz, który obejrzało 120 osób.

Graficzne wędrówki

12 kwietnia – 11 maja 2019

Kolejna wystawa prezentowana w Galerii Ratuszowej przedstawiała prace plastyczne wykonane różnorodnymi technikami graficznymi. Tworząc dzieła, artyści skupiali w swoich rękach cały proces twórczy, od projektu, poprzez dobór odpowiedniej techniki i opracowania formy druku, do wykonania odbitek. Podczas wystawy można było zobaczyć dzieła takich twórców jak np.: Mirosława Boczniewicz, Franciszek Bunsch, Pavel Hlavaty, Michalina Garus, Rafał Strent czy Krzysztof Wieczorek.

Ziemie polskie pod zaborami i Wielka Wojna

17 maja – 16 czerwca 2019

Przygotowaną na Noc Muzeów wystawę pt. *Ziemie polskie pod zaborami i Wielka Wojna* można było oglądać do 16 czerwca. Przybliżyła ona historię państw zaborczych oraz konfliktu, który na zawsze zmienił Europę i świat. Ekspozycja zawierała między innymi mapy, banknoty, medale pamiątkowe i fotografie miast, budynków, żołnierzy a przede wszystkim władców stojących na czele Carskiej Rosji, drugiej Rzeszy Niemieckiej i Austro-Węgier, czyli trzech państw, które na ponad 100 lat podzieliły Polskę między siebie. Materiały zgromadzone przez Piotra Mulawkę, miłośnika historii z Lubina, zawierały również fotografie i monety z okresu I wojny światowej (1914–1918).

Dolny Śląsk w XVIII w.

1–28 lipca 2019

W lipcu gościliśmy wystawę prezentującą reprodukcje ilustracji z monumentalnego dzieła autorstwa Friedricha Bernarda Wernera z połowy XVIII wieku pt. *Topographia oder Prodromus Delineati Silesiae Ducatus [...]* (*Topografia Śląska*). Dzieło Wernera składa się z pięciu tomów, zawierających 2742 strony własnoręcznego pisma i 1183 kolorowane akwarelę rysunki piórkiem, z czego większość ilustruje śląskie miejscowości. W Galerii Ratuszowej prezentowaliśmy panoramy oraz plany miejscowości położonych na obszarze Ziemi Lubińskiej oraz najbliższej okolicy.

Barwy

5–25 sierpnia 2019

Prezentowane obrazy pochodziły ze zbiorów Muzeum Historycznego w Lubinie. Motywem wspólnym kilkunastu przedstawionych prac plastycznych była stylistyka – zostały one utrzymane w nurcie ekspresji abstrakcyjnej. Główną rolę odgrywały kolor i rytm kompozycyjny. Wystawa pt. *Barwy* ukazała, jak wielkie znaczenie w malarstwie ma kolor, dzięki któremu kompozycje malarskie otrzymują unikatowy charakter, stają się emocjonujące, łagodne czy refleksyjne. Na wystawie eksponowano prace takich twórców jak np.: Wojciech Ćwiertniewicz, Urszula Wilk, Eugeniusz Minciel, Roma Pilitsidis czy Małgorzata Maćkowiak.

Nasze cechy i przywary – rysunki satyryczne Andrzeja Mleczki

11 października – 10 listopada 2019

Wystawa rysunków satyrycznych Andrzeja Mleczki składała się z kilkudziesięciu prac, które w charakterystyczny dla autora sposób ukazywały niezwykłości i częstokroć absurdy naszych przyzwyczajeń. Wśród nich były takie, które komentują naszą scenę polityczną, ale również te związane z potyczkami damsko-męskimi. Zobaczyć można było także, jak z przymrużeniem oka autor spogląda na temat religii, historii, relacji społecznych oraz jak w najróżniejszych sytuacjach życia codziennego, pewnych utartych schematach i stereotypowym myśleniu odnajduje potencjał do stworzenia rysunku humorystycznego. Wszystkie stworzone charakterystyczną, pewną kreską, opatrzone dymkami, które trafnie pointują przedstawioną scenkę, a czasem wręcz są sednem kreacji.

Atrakcyjna Polska Historyczny plakat turystyczny i reklamowy

21 listopada – 31 grudnia 2019

Ekspozycja kilkunastu plakatów, afiszy oraz komercyjnych reklam handlowych powstałych w okresie dwudziestolecia międzywojennego. Zaprezentowane projekty zostały stworzone przez takie indywidualności polskiej sztuki tamtego okresu jak: Józef Mehoffer, Stefan Norblin, Wojciech Kossak czy Zygmunt Kamiński. Ekspozycja została przygotowana przez Muzeum Historyczne w Lubinie dzięki materiałom graficznym udostępnionym przez Muzeum Narodowe w Warszawie, Narodowe Archiwum Państwowe oraz bibliotekę cyfrową POLONA.

Wystawy plenerowe (rynek)

Sport 1918–2018

14 czerwca – 19 sierpnia

Wystawa składała się z 18 plansz przedstawiających sukcesy Polaków w różnych dziedzinach sportu, które odnosili nie tylko na arenie krajowej, ale i światowej. Wystawa ukazywała również rolę sportu w odradzającym się państwie polskim. Opowiadała o tym, że sport to nie była tylko rozrywka, ale i narzędzie kształtowania postaw patriotycznych po odzyskaniu niepodległości. Materiały pochodziły z Narodowego Archiwum Cyfrowego oraz biblioteki cyfrowej Polona.

150 lat kolei w Lubinie

10 września – 15 października

Nowoczesne perony z wygodnymi pociągami w biało-żółtych barwach Dolnego Śląska, stare lokomotywy i dawny budynek lubińskiego dworca, a do tego grupa rekonstrukcyjna w podróży kolejną. Takie i inne zdjęcia można było obejrzeć na wystawie przygotowanej przez Muzeum Historyczne z okazji 150-lecia kolei w Lubinie. Wystawa pojawiła się przy okazji drugiej konferencji z cyklu *A jednak kolej!*. Na 30 planszach oprócz zdjęć znajdowały się ciekawe informacje, m.in. na temat historii linii nr 289, łączącej Legnicę z Rudną Gwizdanów. Dzięki tej trasie Lubin ma połączenie m.in. z Wrocławiem, a także z Głogowem.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA I WYDAWNICZA

Konferencje

A jednak kolej! 2

Już po raz drugi Muzeum Historyczne w Lubinie gościło naukowców zajmujących się koleją – historyków, geografów oraz przedstawicieli innych dziedzin. Konferencja *A jednak kolej 2* (18–19 IX 2019) miała podtytuł *Kolej wobec kryzysów*. Wygłoszone referaty dotyczyły zarówno kryzysów samej kolei, jak i jej roli w sytuacjach kryzysowych. Pierwszego dnia wygłoszono referaty na temat regresu kolei w powiecie lubińskim po II wojnie światowej (dr Bartosz Kruk) oraz analogicznych procesów w Beskidzie Niskim i w Bieszczadach (dr Ariel Ciechański), współczesnych problemów transportu kolejowego związanych z suburbanizacją (dr Wojciech Jurkowski), roli kolei podczas mobilizacji armii pruskiej w połowie XIX wieku (dr Jacek Jędrzyak) oraz armii niemieckiej w 1914 roku (Stanisław Kolouszek), funkcjonowania Niemieckich Kolei Rzeszy podczas II wojny światowej (prof. Tomasz Przerwa), spraw transportu w rozporządzeniach Głównego Komitetu Obrony ZSRR (dr Marek Zawadka), funkcjonowania PKP w czasie Wielkiego Kryzysu (Jarosław Szczuryk), komunikacji autobusowej w powiecie lubińskim w latach 1969–1975 (dr Piotr Sroka), budowy wybranych tuneli kolejowych (dr Przemysław Dominas) oraz planowania inwestycji kolejowych w Polsce po 1990 roku (prof. Daniel Załuski).

Obrady drugiego dnia konferencji rozpoczął blok poświęcony kolejom wąskotorowym na Górnym Śląsku (dr Jakub Halor) oraz w Wielkopolsce (Paweł Jakuboszczak). Kolejne wystąpienie dotyczyło wrocławskich tramwajów konnych w XIX wieku (Tomasz Sielicki), a następne trzy – kryzysów kolei w Polsce pod koniec lat 70. XX wieku (dr Zbigniew Bereszyński) oraz w latach 80. XX wieku (dr Kamil Dworaczek, dr Dawid Keller). W przedostatnim bloku uczestnicy konferencji wysłuchali referatów na temat kolei w powiecie wieluńskim w okresie międzywojennym (dr Bogusław Marks) oraz kryzysu we wrocławskich zakładach Linke-Hofmann Werke w tym samym czasie. Ostatnie dwa referaty traktowały o współczesności kolei na Dolnym Śląsku (Adam Pacześniak) oraz jej roli w zahamowaniu kryzysu demograficznego mniejszych miejscowości (Karolina Rybicka).

Konferencja była bardzo udanym i owocnym spotkaniem naukowym. Podczas dyskusji szczególnie dużo miejsca poświęcono przyczynom zapaści kolei w Polsce, początków której szukać można w latach 70. XX wieku, a którą udało się powstrzymać dopiero dziś, czego dowodem jest ubiegło-

roczny powrót Lubina do kolejowych rozkładów jazdy. Dzięki współpracy Muzeum Historycznego w Lubinie z Uniwersytetem Wrocławskim, Oddziałem Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu oraz Muzeum Śląskim w Katowicach w następnych latach odbędą się kolejne konferencje poświęcone historii kolei i transportu.

Publikacje

Światy równoległe II

Światy równoległe II to publikacja stanowiąca katalog do wystawy o tym samym tytule, zaprezentowanej w Galerii Zamkowej w dniach od 5 do 30 kwietnia 2019 roku. Zostały w niej zebrane prace twórców skupionych wokół Autorskiego Laboratorium Fotografii założonego w 2015 roku we Wrocławiu przez Piotra Komorowskiego. Prezentowane w katalogu fotografie opatrzone zostały tekstem Ireny Polit.

Rocznik muzealny '18

Na początku 2019 roku ukazał się po raz pierwszy *Rocznik muzealny*. Jest to publikacja przedstawiająca działalność Muzeum Historycznego w Lubinie w 2018 roku. Wydawnictwo opracowane przez pracowników muzeum zawiera syntetyczny opis działalności edukacyjnej, naukowej oraz wystawienniczej a także krótkie relacje z wydarzeń organizowanych i współorganizowanych przez placówkę z zachowaniem układu chronologicznego.

A jednak kolej!

Rok po pierwszej konferencji z cyklu *A jednak kolej!* ukazał się tom z 13 artykułami na temat historycznych i współczesnych uwarunkowań rozwoju transportu kolejowego. Lektura obowiązkowa dla wszystkich miłośników pociągów i lokomotyw.

W zbiorze wydanym przez Muzeum Historyczne w Lubinie znalazły się referaty wygłoszone podczas pierwszej lubińskiej konferencji poświęconej kolejnictwu, która odbyła się w dniach 19–20 września 2018 roku. Książka pt. *A jednak kolej! Historyczne i współczesne uwarunkowania rozwoju transportu* odnosi się do przemian, jakie zachodzą w ostatnich latach w polskiej gospodarce i zmian, w których transport kolejowy ma niebagatelne znaczenie. Przypomina też dzieje tego ważnego i na nowo docenianego środka transportu.

Lata 2018 i 2019 to szczególnie czas dla linii nr 289, głównej arterii Zagłębia Miedziowego wiodącej z Legnicy przez Lubin do Rudnej Gwizdanowa. Licząca sobie 150 lat nitka przez ostatnich prawie 20 lat była wykorzystywana jedynie do transportu towarowego. Po prawie dwóch dekadach na tę trasę powróciły pociągi pasażerskie. Najpierw na odcinku Lubin–Wrocław przez Legnicę, a następnie także w stronę Rudnej Gwizdanowa i dalej do Głogowa. Prace remontowo-budowlane i reaktywacja linii stały się pretek-

stem do cyklu naukowych spotkań historyków pod hasłem: A jednak kolej!

W pierwszym tomie przeczytać można artykuł Bartosza Kruka o głównej arterii kolejowej obecnego Legnicko-Głogowskiego Okręgu Miedziowego: trasie Legnica–Lubin–Rudna Gwizdanów. Stacji Rudna Gwizdanów dotyczy też tekst Zbigniewa Kletowskiego. Tomasz Przerwa zbadał rolę przewozów osobowych w pierwszych latach „ery kolejowej” na Śląsku. Michał Jerczyński wykazał, że jednym z czynników rozwoju kolei m.in. na Dolnym Śląsku była pruska ustawa o kolejkach i bocznicach prywatnych. Natomiast Przemysław Dominas opisał dolnośląskie tunele, w tym ten wyjątkowy pod Małym Wołowcem koło Wałbrzycha. Artykuły Stanisława Kolouszka i Jacka Jędrysiaka traktują o kolei w kontekście zagadnień militarnych. Dowiemy się z nich m.in., jakie zastrzeżenia do elektryfikacji Śląskiej Kolei Górskiej miała niemiecka armia. O powiązaniach transportu i turystyki uzdrowiskowej napisał Andrzej Mielcarek, a o funkcjonowaniu górnośląskiego kolejnictwa w pierwszych powojennych latach Dawid Keller. Michał Surowiec zbadał, jak kwestie transportowe wpływały na rozwój osadnictwa w powiecie legnickim. O kolei i zjawiskach kryzysowych w latach 70. XX wieku napisał Zbigniew Bereszyński. W książce znajdują się też referaty Tadeusza Bocheńskiego o dostępie wybranych miast do kolei i jego skutkach oraz Filipa Bebenowa na temat roli organizacji pozarządowych w utrzymaniu dziedzictwa kultury technicznej kolejnictwa w Polsce. Zapraszamy do lektury!

Zbrodnia Lubińska w komiksach

Od tamtej tragedii minęło prawie 38 lat. Był ostatni dzień wakacji, 31 sierpnia 1982 roku, gdy po godzinie 15 na ulicach Lubina zaczęli się gromadzić mieszkańcy, by pokojowo zaprotestować przeciwko władzy, domagać się wolności i wypuszczenia z więzień internowanych. Podobnie było w wielu miastach Polski. W całym kraju ludzie w ten sposób wspominali podpisane dwa lata wcześniej Porozumienia Sierpniowe. Jednak tylko w Lubinie tamten dzień przyniósł śmierć... Od kul milicjantów i zomowców zginęli trzej manifestanci Michał Adamowicz, Mieczysław Poźniak i Andrzej Trajkowski, kilkadziesiąt osób zostało rannych.

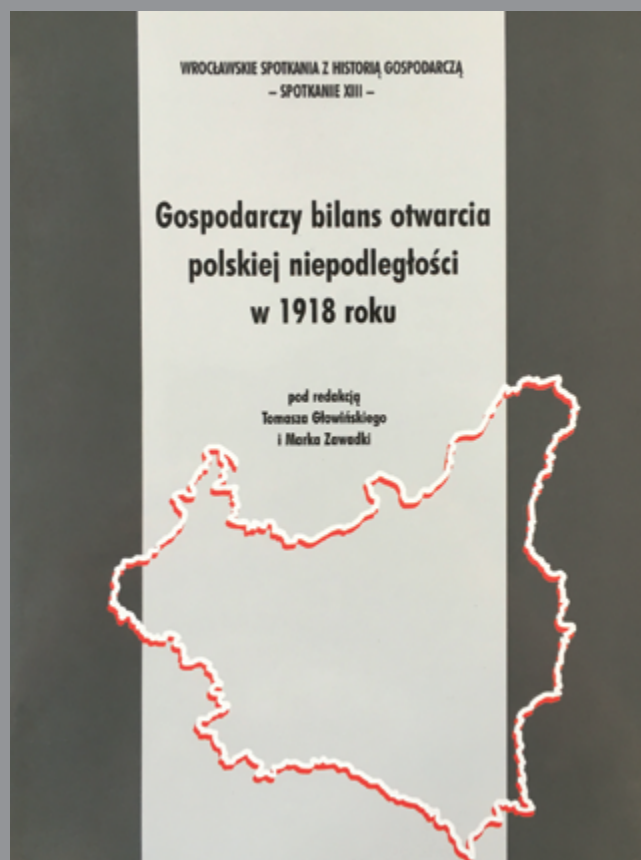
Zbrodnia Lubińska jest ważna dla wszystkich, którzy czują się lubinianami. Mieszkańcy starają się o niej pamiętać i co roku uczcić pamięć poległych. Aby upamiętnić tragiczny dzień z historii Lubina, z tamtymi tragicznymi wydarzeniami zmierzyło się kilka przedstawicielek młodego pokolenia, dopiero wchodzącego w dorosłe życie. Uczennice lubińskich liceów zadebiutowały jako autorki komiksów. Stworzyły małe dzieła sztuki – każda w innym stylu – poświęcone bohaterom tamtych dni. Opowiedziały tę historię na nowo w inny, ciekawy sposób. Taki, który jest w stanie dotrzeć do młodego czytelnika. Efektem ich pracy jest wydany przez Muzeum Historyczne w Lubinie album *Zbrodnia Lubińska w komiksach*.

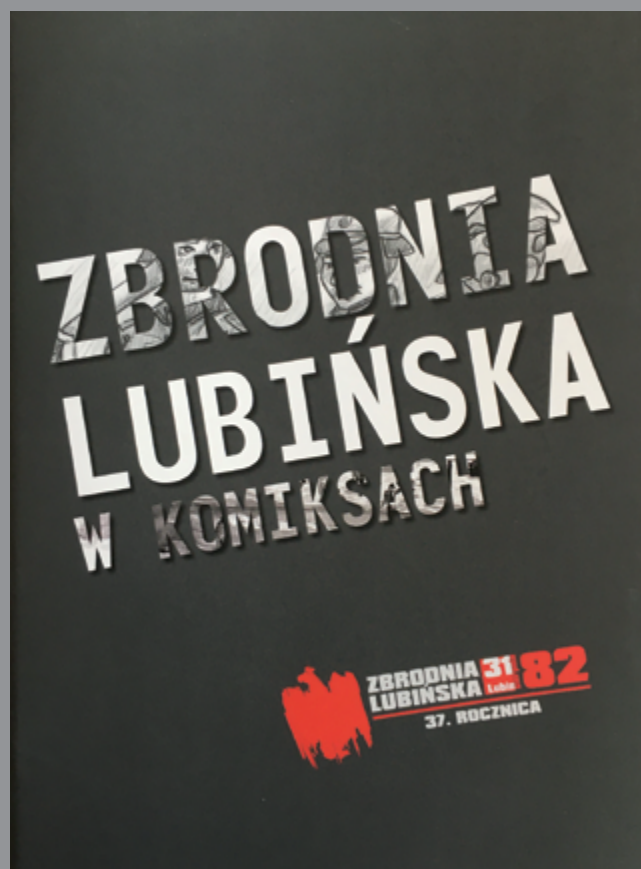
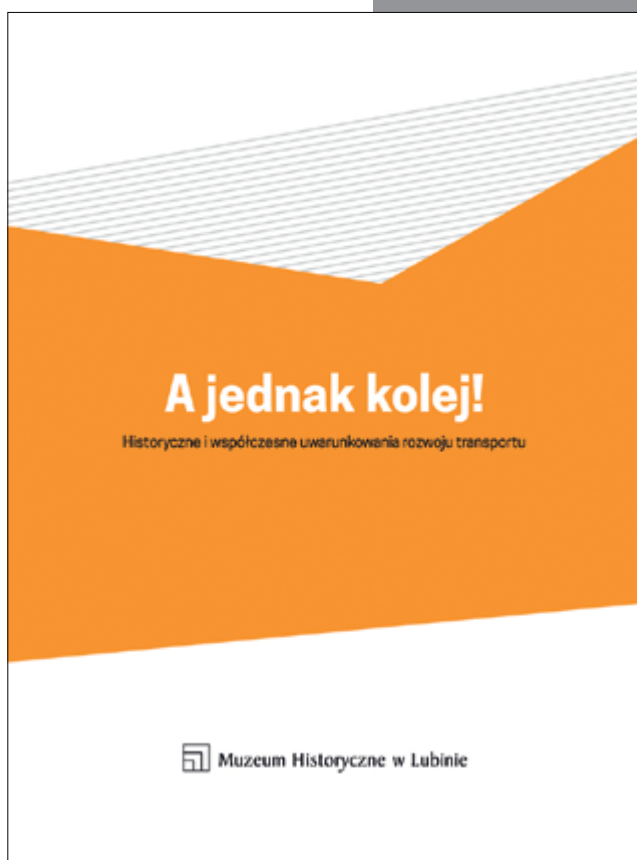
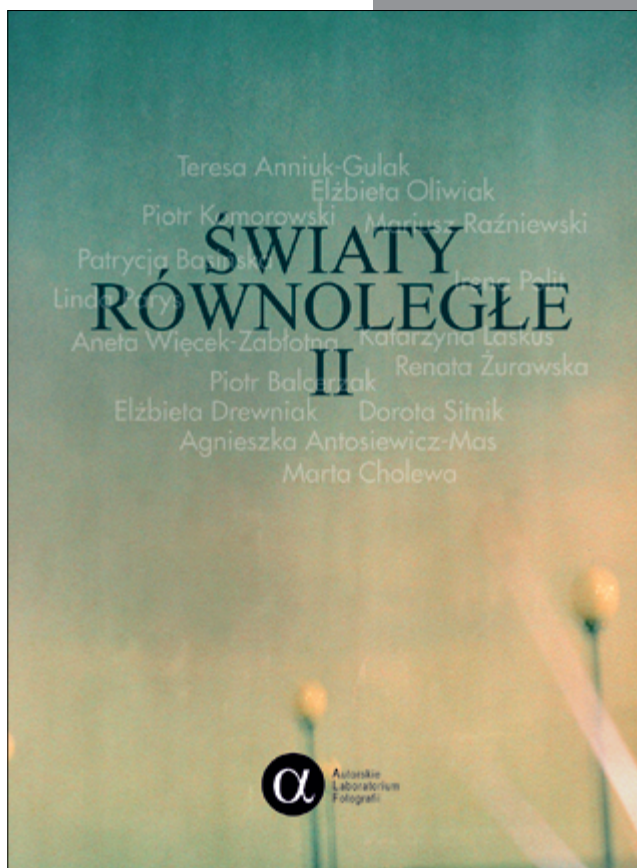
Bilans w dwóch tomach

Gospodarczy bilans otwarcia polskiej niepodległości w 1918 roku i *Społeczny bilans otwarcia polskiej niepodległości w 1918 roku* to dwie publikacje pokonferencyjne pod redakcją Tomasza Głowińskiego i Marka Zawadki wydane w serii Biblioteka Muzeum Historycznego w Lubinie.

Pierwszy tom skoncentrowany na zagadnieniach gospodarczych podzielony jest na trzy działy dotyczące sektora wielkoprzemysłowego, drobnотовarowego i infrastruktury. Czytelnik znajdzie w nim teksty m.in. o przemyśle zbrojeniowym, górnictwie naftowym, lasach państwowych, rolnictwie w okresie międzywojennym, komunikacji kolejowej, wodnej i drogowej czy o sytuacji mieszkaniowej Polski 1918 roku.

Drugi tom podzielono na części dotyczące instytucji, struktury społecznej oraz struktury narodowościowo-wyznaniowej odrodzonego państwa polskiego. Z książki dowiemy się m.in., jak działał system giełd pieniężnych czy polski system podatkowy, jakie postawy Polacy zajmowali wobec zmian gospodarczych w 1918 roku, jak wyglądała struktura narodowościowa i wyznaniowa społeczeństwa w Polsce po odzyskaniu niepodległości, a także jakie przełożenie na wykształcenie miały w tamtym czasie kwestie narodowe i religijne.

Magazyn Muzealny

Dążąc do poprawy oferty kulturalnej i promocji muzealnych działań, w kwietniu 2019 roku wydany został pierwszy numer *Magazynu Muzealnego*, który jest niskonakładowym wydawnictwem prezentującym bieżące wydarzenia organizowane przez muzeum. Dotychczas ukazały się cztery numery czasopisma w nieregularnych odstępach czasu. Pierwszy numer w głównej mierze poświęcony został obywatelom się od 17 do 19 maja, Nocy Muzeów i połączony był z *Festiwalowymi Wiadomościami* – specjalnym wydaniem biuletynu zapowiadającego i opisującego atrakcje VII Lubińskiego Festiwalu Kwiatów i Roślin. Kolejny *Magazyn Muzealny* ukazał się na początku maja i poświęcony był wyłącznie wydarzeniom, które przygotowane zostały na Noc Muzeów. Opisano w nim zorganizowane wówczas ekspozycje, koncerty, spotkania i zajęcia warsztatowe. Trzeci numer czasopisma ukazał się w październiku i zawierał artykuły opisujące bieżącą działalność instytucji oraz podsumowujące wydarzenia, które placówka zrealizowała we wrześniu (2. Lubiński Złot Pojazdów Zabytkowych oraz wrześniową edycję Nocy Muzeów). Ostatni, dotychczasowy *Magazyn Muzealny* skoncentrował się na grudniowej ofercie muzealnej oraz zawierał czterostronicową wkładkę pt. *Opowieści z przeszłości...*, która stanie się stałym elementem czasopisma, a zawierać będzie artykuły o historycznie istotnych dla Lubinia i Ziemi Lubińskiej miejscach i wydarzeniach.

WYDARZENIA I IMPREZY

Sukces członka Rady Muzeum przy Muzeum Historycznym w Lubinie!

Z ogromną przyjemnością przyjęliśmy wiadomość o wielkim sukcesie prof. Krzysztofa Szwagrzyka – członka Rady Muzeum przy Muzeum Historycznym w Lubinie. Został on Człowiekiem Roku Klubów „Gazety Polskiej” za 2018 rok. Jest to nagroda przyznawana przez członków blisko 500 klubów, czytelników oraz sympatyków Strefy Wolnego Słowa.

Nagroda dla prof. Krzysztofa Szwagrzyka jest ukoronowaniem jego ciężkiej pracy i wielkiego zaangażowania w kierowaniu zespołem poszukiwań tajnych miejsc pochówku ofiar reżimu komunistycznego.

Śląskie Niebo Jürgena Gretschela

W piątek, 22 lutego Muzeum Historyczne w Lubinie zainaugurowało cykl spotkań pn. *Regionalne inspiracje*, w ramach którego raz w miesiącu będziemy przybliżać w ciekawy sposób historię i specyfikę naszego regionu.

Cykl rozpoczęło zorganizowane wspólnie z Niemieckim Towarzystwem Kulturalno-Społecznym w Legnicy oraz Wydawnictwem Edytor spotkanie promujące książkę Magdaleny Maruck *Śląskie Niebo Jürgena Gretschela*. O tradycyjnej kuchni dolnośląskiej opowiedziała Róża Rzepakowska. Wybrane teksty przeczytał Jan Hila.

VII Festiwal Kwiatów i Roślin

Siódmy Lubiński Festiwal Kwiatów i Roślin, po raz pierwszy zorganizowany przez Muzeum Historyczne w Lubinie, przeszedł do historii. Odwiedzający kiermasz ogrodniczy w dniach 1–3 maja najchętniej kupowali kwiaty balkonowe i rabatowe. Miłośnicy rękodzieła brali udział w ciekawych warsztatach, natomiast fani Świnki Halinki świętowali z muzykami 25. urodziny zespołu.

Blisko piętnaście tysięcy ludzi odwiedziło podczas majówki błonia, gdzie po raz siódmy odbywał się Lubiński Festiwal Kwiatów i Roślin. Impreza od lat cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem mieszkańców Lubina i okolic, którzy niezależnie od aury przychodzą przede wszystkim po to, by zakupić rośliny do swoich ogrodów, ale także wziąć udział w warsztatach czy posłuchać muzyki. Niskie temperatury i przelotne deszcze nie zdołały zatrzymać ludzi w domach. Ciepło ubrani licznie odwiedzali tegoroczny festiwal. Ponad 50 wystawców oferowało bogaty zestaw sadzonek i cebulek kwiatów i roślin jednorocznych oraz wieloletnich, traw, bylin, krzewów, drzewek zarówno ozdobnych, jak i owocowych. Można było kupić także rozsady warzyw i akcesoria ogrodowe. Największą popularnością wśród kupujących cieszyły się kwiaty balkonowe i rabatowe.

Gdy jedni robili ogrodowe zakupy, drudzy próbowali swoich sił w rękodziele. Roślinnej giełdzie zawsze bowiem towarzyszą liczne warsztaty. Autor programów telewizyjnych Witold Czuksanow dzielił się swoją wiedzą na temat róż i hortensji, opowiadał też o zdrowotnych właściwościach kielków. Podczas prowadzonej już po raz szósty akcji Polska w Kwiatkach – dzięki sponsorom (Fiskars, Agrimpex, Kronen Group, Himal i Vila) – znany z telewizji dziennikarz mógł obdarować najbardziej aktywnych uczestników prelekcji czy konkursów atrakcyjnymi nagrodami.

Dorośli tworzyli kokedamę, czyli wiszące malutkie ogrody w formie kuli rodem z Japonii, parafinowe lampiony, aromatyczne mydła, świece z węzy pszczelej czy upcyklingowe kwiaty (wytwarzane z surowców wtórnych) lub ozdoby ceramiczne. Dzieci natomiast wykonywały malutkie rabatki z butelek i bratków, biało-czerwone papierowe kwiaty, kolorowe koźlaczkę oraz wiele różnych małych artystycznych dzieł z motywami roślinnymi. W strefie aktywności dla seniora można było potać zumbę, sprawdzić swoich sił w aerobiku, przeszkolić się z pierwszej pomocy albo krav magi (sztuki samoobrony).

Roślinnemu festiwalowi jak co roku towarzyszyła muzyka. Lubinianie mieli okazję posłuchać grup Trzynasta w Samo Południe i Tamp. Ćwierć wieku na scenie ze swoimi fanami świętował lubiński zespół Świnka Halinka. Muzyczną gwiazdą tegorocznego festiwalu była formacja Big Cyc. Ostatni dzień imprezy tradycyjnie upłynął w ludowych klimatach. Małgorzata Majeran-Kokott, dziennikarka Radia Wrocław poprowadziła Przegląd Zespołów Folklorystycznych. Następnie swoją twórczość zaprezentowali seniorzy z Lubina i okolic. Festiwal zakończył się wspólnym śpiewaniem karaoke.

Noc Muzeów, czyli lubińska podróż w czasie

Tegoroczne święto muzeów w Lubinie miało wyjątkowy charakter. Stało się tak z kilku powodów. Po pierwsze, zazwyczaj imprezy organizowane z okazji Międzynarodowego Dnia Muzeów, który przypada 18 maja, trwają jeden dzień, a raczej jedną noc. Program przygotowany przez Muzeum Historyczne w Lubinie obejmował aż trzy dni. Z przygotowanych atrakcji można było korzystać do późnych godzin wieczornych. Po drugie, wydarzenia kulturalne, wśród których każdy mógł znaleźć coś dla siebie, odbywały się w trzech miejscach.

W ratuszu oprócz stałych wystaw: *Historia miasta na tle życia codziennego*, *Zbrodnia Lubińska*, *Sport w Lubinie*, *Kultura w Lubinie* i *Dolnośląska kartografia*, prezentowane były dzieła malarzy polskich z pierwszej połowy XX wieku, a także ekspozycja poświęcona ziemiom polskim pod zaborami i Wielkiej Wojnie. Przy okazji właściciel kolekcji serwował zwiedzającym ciekawe opowieści o każdym z pokazywanych na wystawie eksponatów. W Noc Muzeów lubinianie po raz pierwszy mogli też obejrzyć XVIII-wieczną panoramę miasta autorstwa Fridricha Bernarda Wernera, która od niedawna jest w posiadaniu muzeum. Na rynku najmłodszy brał udział w warsztatach plastycznych, garncarskich, zduńskich i kowalstwa. Były spotkania z ciekawymi ludźmi, koncerty, pokazy kronik filmowych i smakowite przekąski. W sobotę na telebimie w rynku wyświetlano relacje na żywo z Parku Leśnego, gdzie po raz pierwszy dla zwiedzających otwarta została plenerowa część muzeum.

Zainteresowani II wojną światową najczęściej odwiedzali Wzgórze Zamkowe, gdzie oglądali dwie wystawy poświęcone działaniom wojennym prowadzonym na frontach całego świata. Na dziedzińcu zamkowym na gości czekała nowocześnie zaaranżowana ekspozycja pt. *Trójka Generałów: Anders, Maczek, Sosabowski*. W Galerii Zamkowej natomiast zaprezentowano wystawę zatytułowaną *1944*. Zdjęcia to nie wszystko – całość dopełniały rekonstrukcje historyczne, prezentacje mundurów i uzbrojenia wojskowego.

Miejscem, które budziło największe emocje u zwiedzających, był w 2019 roku Park Leśny. Muzeum Historyczne otworzyło tam tego dnia ekspozycję plenerową *Wielka Wojna* oraz wystawy w bunkrach, przygotowując dla odwiedzających swoistą podróż w czasie. Dużą atrakcją byli też sami pracownicy muzeum przebrani w stroje z początku XX wieku.

Burzowe Dni Lubina 2019

Dwudniowe święto miasta udało się na przekór pogodzie. Było kolorowo, koncertowo i bardzo radośnie. Lubinianie i goście wyśmienicie bawili się na imprezie pod nazwą Holi Festival Poland i przy występach takich gwiazd, jak Andrzej Piaseczny, Lanberry czy Kękę.

Tradycyjnie wakacje w Lubinie rozpoczęły się od koncertowego świętowania. Dni Lubina 2019 wystartowały 14, a zakończyły się 15 czerwca. Najważniejszym elementem imprezy, jak co roku, była muzyka. Pierwszego dnia przed publicznością zaprezentował się zespół Tamp, zwycięzca ubiegłorocznej edycji Piątkowego Grania. Następnie na scenie pojawiła się gwiazda wieczoru. Był nią mający wielu fanów Andrzej Piaseczny.

Sobota okazała się dniem burzliwym. Na początku na scenie pojawiła się grupa Centrum Uśmiechu, ulubienicy młodszej części publiczności. Na koncerty Lanberry i rapera Kękę trzeba było czekać nieco dłużej, niż przewidywał program. Wszystkiemu winne były groźnie wyglądające czarne chmury gromadzące się pod wieczór nad lubińskimi błoniami. Burza jednak przeszła obok miasta, publiczność nie przestraszyła się grzmotów i błysków i doczekała się występów swoich idoli. Pierwszy tłum porwał Kękę, następnie scenę opanowała Lanberry.

Muzyka jednak to nie wszystko, na zgromadzonych czekało więcej atrakcji, m.in. wesołe miasteczko i miasteczko cateringowe, strefa dziecka z warsztatami dla dzieci i młodzieży oraz Fit Zone – Lubińska Strefa Sportu. Była też lubiana przez mieszkańców miasta przychodzących na błonia darmowa fotobudka.

Furorę po raz drugi zrobił Holi Festiwal Poland. To chyba najbardziej kolorowa forma zabawy, jaka pojawia się ostatnimi czasy na imprezach plenerowych, polegająca na posypywaniu się kolorowymi proszkami holi.

Piątkowe granie – IX edycja

Piątkowe Granie – Wakacyjna Scena Prezentacji Muzycznych to konkurs muzyczny, który na przestrzeni dziewięciu edycji stał się jednym z prominentnych punktów w kalendarzu lubińskich imprez. Cykliczne letnie koncerty z roku na rok cieszą się coraz większym zainteresowaniem zarówno wśród muzyków, jak i publiczności.

Celem konkursu jest przedstawienie mieszkańcom Lubina twórczości lokalnych artystów oraz wyłonienie grupy, która wystąpi podczas jednego z ważniejszych miejskich wydarzeń. Zespół wybierany jest poprzez głosowanie publiczności, odbywające się każdorazowo podczas wszystkich koncertów z cyklu Piątkowe Granie. Zwycięzcą ostatniej edycji został ostatni uczestnik konkursu, formacja Raz 2 - Tribute to Maanam.

Na zespoły biorące udział w 9. edycji Piątkowego Grania oddano w sumie 1273 głosy. Szacujemy, że łącznie koncerty obejrzało ponad 3000 osób. Dziewiąta edycja konkursu składała się z 10 piątkowych koncertów, z których pierwszy odbył się 28 czerwca, a ostatni 30 sierpnia. W konkursie wzięło udział 10 zespołów z Dolnego Śląska:

28 czerwca - All Bandits

5 lipca – My Secret Haven

12 lipca – The Rude Romance

19 lipca – Marcus Arent

26 lipca – Hydrozagadka

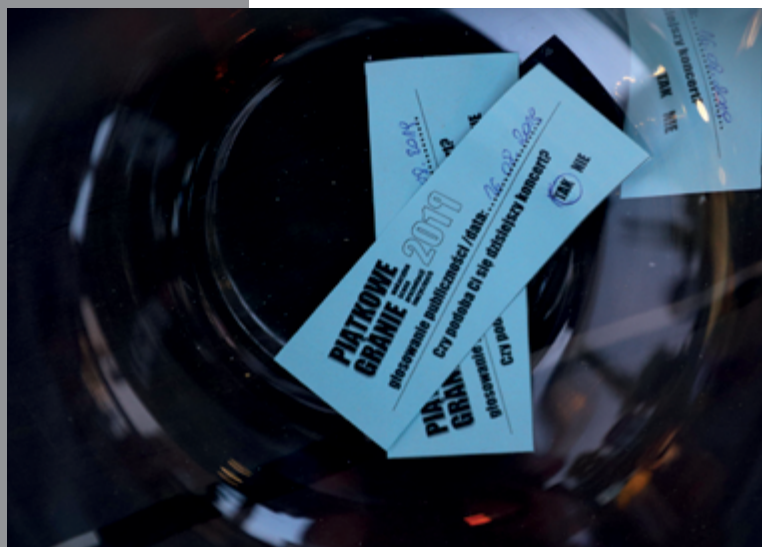
2 sierpnia – Z Dzielni Chłopcy

9 sierpnia – No Idea

16 sierpnia – Evolution

23 sierpnia – The Mohers

30 sierpnia - RAZ2 - Tribute to Maanam.

2. Lubiński Złot Pojazdów Zabytkowych

Gdy rok temu Muzeum Historyczne w Lubinie przygotowywało po raz pierwszy zlot klasycznych samochodów i motocykli, trudno było przewidzieć, czy taka impreza przyjmie się w stolicy polskiej miedzi. Okazało się, że tak. Na rynek przybyło wówczas około 70 pięknych pojazdów, dopisała także publiczność. Już wówczas zostało postanowione, że w 2019 roku zlot odbędzie się ponownie.

Tym razem na lubińskim rynku można było zobaczyć około 90 samochodów i motocykli. Najstarszy z nich wyprodukowany został w 1947 roku – był to przepiękny Chrysler New Yorker z ośmiocylindrowym rzędowym silnikiem o pojemności ponad 5 litrów. Ozdobą zlotu był też Citroën DS20 z 1972 roku. Ten pojazd już w momencie prezentacji w 1955 roku wzbudził wielką sensację i niezmiennie szokuje do dziś swoją stylistyką i rozwiązaniami technicznymi. Inne ciekawe maszyny, które mogliśmy oglądać na lubińskim rynku 14 września 2019, to m.in.: Fiat 130, Mercedes-Benz W121 czy Škoda Octavia. Dopisali właściciele samochodów polskiej produkcji. Przyjechało aż pięć syren, kilka małych i dużych fiatów, mogliśmy też podziwiać dwie warszawy oraz nysę. Samochody te, ustawione na tle powiększonych reprodukcji zdjęć Lubina z lat 70. XX wieku, pozwalały na chwilę przenieść się w czasie. Tym bardziej że tego dnia na lubińskim rynku można było spotkać pracowników Muzeum Historycznego w Lubinie przebranych w stroje z lat, gdy po ulicach jeździły syreny, warszawy i wartburgi, a na prywatkach słuchano rock 'n' rolla i bigbitu.

Oficjalna część 2. Lubińskiego Zlotu Pojazdów Zabytkowych rozpoczęła się o godz. 13:00, gdy rynek wypełnił się już szczelnie pojazdami. Z głośników leciały przeboje muzyczne z lat sześćdziesiątych, a na scenie właściciele opowiadali o swoich maszynach. Dla dzieci przygotowana została strefa warsztatowa, a tematy odbywających się tego dnia zajęć były związane rzecz jasna z motoryzacją. Dla publiczności przygotowano też konkurs, w którym głosujący mogli wybrać najładniejszy ich zdaniem pojazd zlotu. Wygrał, co nie było zaskoczeniem, wspomniany Chrysler New Yorker. Jego właściciel odebrał też nagrodę za najstarszy pojazd zlotu. Najciekawszym organizatorzy wybrali wspomnianego citroena. Spośród głosujących wylosowano trzy osoby, które także otrzymały upominki od Muzeum Historycznego w Lubinie.

O godz. 16:00 uczestnicy zlotu przejechali z rynku ulicami Odrodzenia, Kolejową, Leśną, Wrzosową i Gajową do Parku Leśnego, gdzie tego dnia odbywała się organizowana także przez lubińskie muzeum Noc Muzeów.

Żywa lekcja historii, czyli wrześniowa edycja Nocy Muzeów

Tysiące lubinian, ale także wielu mieszkańców innych miejscowości wzięło udział w drugiej w 2019 roku Nocy Muzeów. Impreza ta, jak się okazuje, bardzo przypadła lubinianom do gustu. Tym razem historyczny piknik był okazją do przeniesienia się w czasie w kilka epok. Po pierwsze, na fronty obu wojen światowych, po drugie, na ulice z czasów PRL, gdzie królowały maluchy, warszawy, syrenki i inne cuda motoryzacji.

Noc Muzeów, a właściwie dwa dni 14 i 15 września 2019, to był czas dla wszystkich, których interesuje historia. W Parku Leśnym Muzeum Historyczne w Lubinie zaprezentowało rozbudowaną ścieżkę edukacyjną *Wielka Wojna*, wystawę plenerową poświęconą m.in. operacji Market Garden i trzem polskim generałom: Władysławowi Andersowi, Stanisławowi Maczekowi i Stanisławowi Sosabowskiemu oraz wystawę wewnątrz bunkrów zatytułowaną *Wrzesień '39*. Była też prezentacja broni (m.in. pistolety, bagnety, działa). Jednak niezwykle klimat i wrażenie przeniesienia się w czasie tworzyli przede wszystkim ludzie – rekonstruktorzy i pracownicy muzeum – przebrani w historyczne stroje, wojskowe i cywilne.

Po raz kolejny do Lubina na zaproszenie Marka Zawadki, dyrektora Muzeum Historycznego w Lubinie, przyjechało ponad 80 rekonstruktorów z kilku grup z całej Polski. Prezentowali oni umundurowanie, broń, sprzęty militarne i codziennego użytku, których używali żołnierze podczas obu wojen światowych. Były to więc wojska pruskie, francuskie, rosyjskie, a także legiony polskie biorące udział w walkach w latach 1914–1918; były też formacje z lat 1939–1945 – polskie, niemieckie, brytyjskie czy holenderskie. Można było zobaczyć pokazy musztry, ćwiczenia z bagnetem, ale także, jak wyglądał szpital polowy czy jaka moda panowała na ulicach europejskich w pierwszej połowie XX wieku (zarówno w latach 1914–1918, jak i w latach 30. oraz 40.).

Jak zwykle podczas imprez plenerowych na dzieci czekały stanowiska warsztatowe, gdzie pod okiem instruktorek najmłodszy mogli tworzyć prace plastyczne czy rękodzieło. Tym razem mali amatorzy sztuki użytkowej mieli okazję zbudować sobie samolot lub wykonać skórzany portfel lub bransoletkę.

Dodatkową sobotnią atrakcją w parku była prezentacja zabytkowych samochodów i motocykli, które tego dnia pojawiły się na 2. Lubińskim Zlocie Pojazdów Zabytkowych.

Lutnicy wspominali Defil w ratuszu

Dzień św. Cecylii, patronki lutników, to dla byłych pracowników Dolnośląskiej Fabryki Instrumentów Lutniczych okazja do wspólnych wspomnień. Tym razem lutnicy z Lubina zgromadzili się w ratuszu, gdzie mieści się Muzeum Historyczne – od kilku lat współorganizator spotkań Defilowców.

W czwartek, 28 listopada, punktualnie o godz. 17.00 (po zakończeniu mszy świętej w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa) salę konferencyjną w lubińskim ratuszu wypełnili byli pracownicy Dolnośląskiej Fabryki Instrumentów Lutniczych w Lubinie. Przybyło około 70 osób.

Tegoroczne świętowanie dnia patronki lutników zainaugurowała Elżbieta Domin, która podziękowała za możliwość organizacji spotkania w Muzeum Historycznym. Następnie Krzysztof Węgrzyn przedstawił historię Defilu. Był to jeden z najważniejszych zakładów w mieście, o przedwojennej przeszłości. W fabryce otwartej na nowo w 1947 roku i działającej do 2005 roku pracowało wielu mieszkańców Lubina. W latach 70. XX wieku, gdy Defil był u szczytu swoich możliwości, fabryka zatrudniała ponad tysiąc osób.

Pięć lat po zamknięciu zakładu jego załoga – zżyta ze sobą jak jedna wielka rodzina – postanowiła spotykać się raz w roku, by powspominać dawne czasy i razem pomuzykować. W końcu muzyka i śpiew to nieodłączne elementy życia ludzi, którzy produkowali instrumenty z duszą, jak mówią użytkownicy gitar, skrzypiec czy pianin powstałych w Defilu.

Goście obejrzel też muzealny materiał filmowy o dziejach Lubina oraz specjalnie przygotowaną na tegoroczną uroczystość prezentację archiwalnych fotografii dokumentujących pracę w Defilu, a także spotkania z minionych pięciu lat organizowane w Galerii Zamkowej.

Wspomnienia i rozmowy oraz wspólne śpiewanie poprzedził występ Renaty Dasek, solistki grającej na gitarze (oczywiście wyprodukowanej w Dolnośląskiej Fabryce Instrumentów Lutniczych w Lubinie). Po krótkim koncercie zebrani chwycili za śpiewniki, przygotowane specjalnie na tę okazję i śpiewali przy muzyce kierowanego przez Krzysztofa Węgrzyna zespołu Defil.

Rocznik muzealny'19
Muzeum Historyczne w Lubinie
Biblioteka Muzeum Historycznego w Lubinie – zeszyt 6

Dyrektor:
dr Marek Zawadka

Teksty:

Małgorzata Biadala (*Jesienno-zimowe inspiracje dla Seniora – rękodzieła artystyczne*), **Piotr Bieruta** (*Infopunkt, Zabytkowa strzelnica w Lubinie, Edukacja w muzeum, RYTMY – warsztaty aktywności twórczej, I edycja konkursu – Tradycyjna ozdoba choinkowa, Minione dekady. Polski plakat filmowy, Samarytanie z Markowej, Graficzne wędrówki, Ziemie polskie pod zaborami i Wielka Wojna, Dolny Śląsk w XVIII wieku, Barwy, Nasze cechy i przywary – rysunki satyryczne Andrzeja Mleczki, Atrakcyjna Polska – historyczny plakat turystyczny i reklamowy, Sukces członka Rady Muzeum, Śląskie niebo Jürgena Gretschela, Lutnicy wspominali Defil w ratuszu*), **Magdalena Chabasińska** (*Środa jest foto i kropka. Warsztaty fotograficzne, Sport 1918–2018*), **Magdalena Gębarowska i Magdalena Janiczak** (*Warsztaty okolicznościowe*), **Agata Grzebińska** (*Wielka Wojna w Parku Leśnym, Park linowy, 150 lat kolei, A jednak kolej!, Zbrodnia Lubińska w Komiksach, 7. Festiwal Kwiatów i Roślin, Noc Muzeów, czyli lubińska podróż w czasie, Dni Lubina, Żywa lekcja historii, czyli wrześniowa edycja Nocy Muzeów 2019*), **Piotr Sroka** (*A jednak kolej!, 2. Lubiński Złot Pojazdów Zabytkowych*), **Agata Grzebińska i Piotr Sroka** (*Wystawy w bunkrach i plenerze*).

Fotografie:

Małgorzata Biadala, Magdalena Chabasińska, Marta Czerniawska, Tomasz Folta, Joanna Kulik

Korekta:

Agata Grzebińska

Projekt graficzny i skład:

Joanna Kulik

Okładka:

Kamila Tworek

Redakcja:

Justyna Karlińska

Wydawca:

Muzeum Historyczne w Lubinie

ISBN: 978-83-948920-2-9

Lubin 2020

Muzeum Historyczne w Lubinie

 /MuzeumLubin/
/ParkLinowyLubin/

 @muzeum.lubin
@parklesny

 76 754 45 00

 sekretariat@muzeum.lubin.pl

 muzeum-lubin.pl

Muzeum Historyczne w Lubinie

ISBN: 978-83-948920-2-9